

Zprávy

SLÁVOMIL HUBÁLEK – SÍLA CHARAKTERU

Slávek Hubálek byl muž s neobyčejným stupněm integrity. Dalo se na něj ve všech směrech spoolehnout – až teď nás překvapil a zděsil svým odchodem. A nám nezůstává než pocit nesmírné zlosti a odporu proti osudu. S jeho odchodem se prostě smířit nelze. Je příliš důležitý pro tuto dobu i pro nás, kdo jsme ho znali.

Slávek je vzorem člověka, který dokázal osudu vzdorovat. Nenarodil se do šťastné doby. Komunisté mu zapověděli i tehdejší dvanáctiletku, a tak vystudoval sklářskou průmyslovou školu a pokračoval na vysoké škole chemicko-technologické. Když se doba uvolnila, přešel na Karlovu univerzitu, ale režim mu nedovolil ani vyjet na stipendium do belgické Lovaně ani přijmout po dostudování místo klinického psychologa v pražské léčebně v Bohnicích, jak si přál. A tak se rozhodl dojíždět z Prahy do Horních Beřkovic, kde brali i ty, kdo nebyli loajální vůči komunistickému režimu, a kde tak, trochu paradoxně, vznikl ostrůvek politické normality. Zde se Slávkovi zprvu dostalo drsného přivítání – byl přiřazen na oddělení sexuálních deviací s recidivou 90 %. Dokázal však nemožné: psychoterapii recidivu snížil prakticky na nulu pomocí původního modelu ústavní léčby, který vytvořil spolu s primářkou Zimanovou.

Slávkova touha po svobodě a pravdě a jeho dlouholetá odvážná přátelství s disidenty logicky vyústily jak v jeho angažovanost během sametové revoluce, tak v součinnost s první po-revoluční vládou, kdy se stal oficiálním mluvčím ministra zdravotnictví M. Bojara. Tím jeho občanská angažovanost formálně vyvrcholila, neformálně ale zůstal aktivním demokratem i nadále, jako zastánce občanské společnosti, vždy vpředu demokratických akcí. Uskutečňoval masarykovské ideály humanitní jako občan a zároveň i prvotřídní profesionál; naplňoval také ideál nepolitické politiky svého přítele Václava Havla.

Slávek nám nezanekal obsáhlou odbornou publikační činností. Referování o úspěších jeho psychoterapeutické revoluce v Horních Beřkovicích se chutě ujali jeho nástupci a jeho pionýrská role tak je v akademické literatuře neprávem opomenuta. Stohy soudních i personalistických odborných posudků, které vypracoval, mají důvěrný charakter. Naštěstí sepsal nedlouho před

S. Hubálek (uprostřed) s J. Jařabem (vlevo) a P. Zimbardem. Foto: Klicperová-Baker

svým nečekaným odchodem knihu vzpomínek *Zpovědník vrahů: Příběhy zločinů, života a smrti očima psychologa*, kterou před vánoci 2012 vydalo nakladatelství Daranus. Kniha se původně měla jmenovat jinak (název prosadil vydavatel); každopádně lze tyto memoáry nyní považovat za Slávkův kšaft a myslím, že by měly být povinnou četbou z etiky. Je zde totiž na pozadí kriminalistických případů líčen život s všemožnými morálními úskalími, se kterými se mladý profesionál a podnikatel setkává, a zároveň s citem i vtipem ukázána řešení.

A tak musíme být vděční hlavně našim médiím, že Slávka nenechávala na pokoji a často ho vybízela ke glosování splečenského dění, i když ho bombastické titulky redaktorů nejednou dostaly do potíží, ba i k soudu. Zachovaly se nám tak desítky rozhovorů, citací a článků rozestých prakticky ve všech našich významných novinách a časopisech. A také v televizních rozhovorech a na You Tube. Našemu oboru nesmírně prospívalo, kdykoli jako psycholog vystoupil a s klinickým vzhledem vtipnou a přiléhavou zkratkou nazýval události a osobnosti pravými jmény.

Ta (pro leckoho nesnesitelná) lehkost klinické diagnózy předních politiků pramenila z hluboké znalosti lidské povahy, naší politické scény i kriminálního podsvětí. Mnozí se pozastavovali nad záhadou, jak může člověk s takovou dobrotou a noblesou účinně komunikovat a vycházet s gaunery nejtvrďšího ražení? Trávit

dny ponořen do drsného policejního doličného materiálu? Nestranně posoudit nejbrutálnější případy? Odpověď je zřejmě v Slávkově neustálém zvědavém hledání pravdy. A v jeho laskavém křesťanství. A také ve schopnosti sám sobě naordinovat humanistickou protiváhu. Říkával, že ty hodně ošklivé věci kompenzuje tak, že jde do divadla na dobrou hru, koupí si hezkou knížku, květinu nebo rybičku.

Všichni jsme čerpali z jeho životní moudrosti, hierarchie hodnot a vědomí, že skutečné bohatství je v lidských vztazích. Vzpomínám, jak se mi jednou zmínil, že si doma spíše než dárky nadělují sdílené zážitky. Byl skvělým manželem své ženě Nataše, která je také psychologem a která s ním absolvovala dobré i zlé už od počátků v Horních Beřkovicích; byl milujícím a milovaným otcem, zábavným i vševědoucím

učitelem, neúplatným a neohroženým soudním znalcem, ideálním kolegou a spolehlivým kamarádem. Milovala jsem jeho moudrý vhled, chlapecky usměvavou tvář a optimismus, že dobro na světě převládá. Slávkově optimismu teď ale zazlívám jedinou neřest, o které vím, a to, že si přece jen neodpustil cigarety s poukazem na své dlouhověké nikotinu holdující předky.

Slávek je zosobněním moudrého nadhledu a charakteru. A to i v době, která charaktery ničí. Charakteru pevného mezi grázly i politiky. V anglosaském světě leckdo nosí náramek s písmeny WWJD (what would Jesus do?). Myslím, že není svatokrádežné si v případě morálního dilematu říci, co by udělal Slávek?

M. Klicperová-Baker